

การกระทำความผิดเกี่ยวกับวางเพลิงเผาทรัพย์ Arson

สุนัย ทะคำสอน¹

Suwanai Thakumsorn¹

สารสังเขป

สถานการณ์ความวุ่นวายของสังคมที่มีปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ประชาชนได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์ของประชาชนและของส่วนราชการจำนวนมาก จึงจำเป็นที่จะต้องอธิบายให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจถึงการกระทำความผิดในขั้นตอนการกระทำต่างๆ และอัตราโทษที่ได้กำหนดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด อันจะเป็นการป้องปรามมิให้ประชาชนกระทำความผิด

คำสำคัญ : วางเพลิงเผาทรัพย์ ตระเตรียม

SUMMARY

Considering the present social chaotic situation resulted from political conflicts, a number of civilians have committed several crimes of arson against private and public properties. Therefore, in order to prevent the crime, it is crucial to provide public in general with knowledge about the crime and punishment as the consequence of each criminal conducts of and relevant to arson.

Keywords : Arson, Prepare

¹ อาจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รับต้นฉบับ 12 กันยายน 2553 รับลงพิมพ์ 27 กันยายน 2553

บทนำ

ประเทศไทยช่วงนี้ เมื่อไล่เรียงจากการกระทำที่ปรากฏเป็นข่าวหน้าหนึ่งแล้วหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับอาชญากรรมก็เห็นไม่พ้นข่าวการวางเพลิงเผาทรัพย์สิน อย่างการชุมนุมประท้วงของกลุ่มเสื้อแดงที่ภายหลังรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ คอจ. ได้เข้าสลายการชุมนุมบริเวณสี่แยกราชประสงค์ กรุงเทพมหานคร แล้วส่งผลให้กลุ่มเสื้อแดงในบริเวณนั้นเผาห้างร้านต่างๆ มากมาย และแนวร่วมในต่างจังหวัดได้ลุกก่อการจลาจลเผาศาลากลางจังหวัดในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคอีสาน จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี ศาลากลางจังหวัดถูกเผาอดวายไปหมด บางจังหวัดก็เป็นศาลากลางหลังเก่า บางจังหวัดก็เป็นศาลากลางหลังใหม่ แต่ก็ล้วนแต่เป็นสถานที่ราชการทั้งสิ้น ผลจากศาลากลางจังหวัดถูกเผา กระทั่งตั้งแต่ระดับผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าหน้าที่ธุรการ และประชาชนผู้มาติดต่อราชการซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้งสี่จังหวัดไปช่วยราชการที่กระทรวงเพื่อรอการสอบสวนถึงการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันเหตุดังกล่าว หน่วยงานต่างๆ ต้องกระจายหาสถานที่เพื่อเป็นสำนักงานชั่วคราว ซึ่งสร้างความสับสนให้แก่ประชาชนที่ต้องการติดต่อ เพราะหาไม่รู้ว่า จะเดินทางไปไหนบ้าง

นอกจากเหตุการณ์เผาศาลากลางจังหวัดระหว่างการชุมนุมแล้ว ในส่วนของจังหวัดชายแดนภายใต้ คือ นครราชสีมา บัตตานี ยะลา และสงขลา มีผู้ก่อการร้ายคอยลอบสังหารเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ครู และประชาชน อีกทั้งได้วางเพลิงเผาอาคารเรียน สถานที่ราชการต่างๆ มุ่งสร้างความเสียหายให้แก่รัฐ และได้สร้างความหวาดผวาท่าลายขวัญกำลังใจของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกับเด็กนักเรียนที่ต้องการเรียนหนังสือ แต่กลับต้องสูญเสียคุณครูอันเป็นที่รักและโรงเรียนต้องถูกเผา

การทำความผิดวางเพลิงเผาทรัพย์ ทั้งทั้งสรรพสินค้า ศาลากลางจังหวัด และโรงเรียน ล้วนแต่เป็นความผิดทางอาญาทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมีความผิดตามกฎหมายพิเศษอื่นอีก ในส่วนของความผิดทางอาญานั้น มีบัญญัติเกี่ยวกับ

การวางเพลิงเผาทรัพย์ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 6 ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนที่มีอัตราโทษค่อนข้างสูง คือ ระวังโทษตั้งแต่จำคุกหกเดือนไปจนถึงโทษประหารชีวิต

การทำความผิด

ตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา 217 ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท” ความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้ที่มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกและปรับ การกระทำผิดตามมาตรานี้ เช่น การเผารถยนต์ของผู้อื่น การเผาขบวนรถของบุคคลอื่น ล้วนมีความผิด และหากทรัพย์ที่เผานั้นเป็นทรัพย์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 218 ผู้วางเพลิงเผาทรัพย์จะต้องรับโทษหนักขึ้นคือ ระวังโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี ซึ่งทรัพย์ตามมาตรา 218 ได้แก่

- (1) โรงเรือน เรือ แพที่คนอยู่อาศัย
- (2) โรงเรือน เรือ แพอันเป็นที่เก็บหรือที่ทำสินค้า
- (3) โรงมหรสพหรือสถานที่ประชุม โรงภาพยนตร์สยามที่ถูกเผาถือว่าเป็นโรงมหรสพ
- (4) โรงเรือนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นสาธารณะ หรือเป็นที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามศาสนา ซึ่งศาลากลางจังหวัด และโรงเรียนที่ถูกเผาก็อยู่ในความหมายนี้
- (5) สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน หรือที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ

(6) เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป อากาศยาน หรือรถไฟที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ

การวางเพลิงนี้ เมื่อทำให้ติดไฟแล้ว ย่อมเป็นความผิดสำเร็จต้องลงโทษตามที่ระวางไว้ ดังตัวอย่างจากที่ศาลได้ตัดสินไว้แล้ว

ฎีกาที่ 1004/2455 เพลิงติดแล้ว แม้ดับทันไม่ลุกลามต่อไปก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว

การทำให้เกิดเพลิงติดลุกลาม ย่อมเป็นความผิดที่ได้กระทำสำเร็จแล้ว ต้องลงโทษในการกระทำนั้น แม้ต่อมาจะดับไฟหรือมีคนมาดับไฟไม่ให้ลุกลามต่อไป ก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว

แต่หากเป็นเพียงมีรอยเกรียมดำหรือรอยเขม่าดำ โดยยังไม่ไหม้ไฟยังถือไม่ได้ว่าเป็นความผิดสำเร็จ (ศรีทอง, 2550 : 320) คงเป็นความผิดฐานพยายามวางเพลิงเผาทรัพย์ ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ ตามมาตรา 80

ส่วนในกรณีที่เป็นกรกระทำความผิดฐานพยายามวางเพลิงเผาทรัพย์ ดังตัวอย่างจากที่ศาลตัดสินไว้แล้ว ดังนี้

ฎีกาที่ 204/2475 จำเลยราดน้ำมันเบนซินบนเครื่องใช้ในห้องจนเปียกโชก ด้วยเจตนาจะวางเพลิง ชาวบ้านได้กลิ่นน้ำมันจึงร้องเอะอะ แล้วพึ่งประตูปบไม้ขีดไฟในกระเป๋าสื่อที่แขวนอยู่ในห้องชั้นล่าง จำเลยมีความผิดฐานพยายามวางเพลิงเผาทรัพย์

ฎีกาที่ 5544/2531 จำเลยราดน้ำมันเบนซินบนพื้นบ้าน และจุดไฟเผา เพียงแต่ทรัพย์มีรอยเกรียมดำ ยังไม่ไหม้ไฟ เป็นเพียงความผิดฐานพยายามวางเพลิงเผาทรัพย์เท่านั้น ลงโทษจำคุก 4 ปีลดโทษให้หนึ่งในสามคงจำคุก 2 ปี 8 เดือน ของกลางให้รับ

ฎีกาที่ 2829/2532 เครื่องเรือนถูกไฟลุกไหม้ แต่ฝาผนังบ้านมีเพียงรอยเขม่าดำ ไม่มีไฟลุกไหม้ ยังไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวางเพลิงเผาทรัพย์สำเร็จ เป็นเพียงพยายามวางเพลิงเผาโรงเรือน ลงโทษจำคุก 4 ปี ลดโทษกึ่งหนึ่งคงจำคุก 2 ปี

การวางเพลิงในบางกรณี แม้เป็นการกระทำความผิด ศาลฎีกาได้ตัดสินไว้ว่าไม่มีความผิด ดังต่อไปนี้

ตามมาตรา 17 และมาตรา 18 บัญญัติลงโทษเฉพาะการวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่นเท่านั้น ดังนั้นแล้วการที่บุคคลใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของตนเอง ย่อมไม่มีความผิด เช่น เพลารถยนต์ของตนเอง เผาบ้านของตนเอง เป็นต้น แม้กระทั่งบ้านหลังนั้นเป็นสินสมรสระหว่างสามีภรรยาที่ไม่มีความผิด หรือตนเองกับเพื่อนเป็นเจ้าของร่วมกัน เพราะทรัพย์ของผู้อื่นตามมาตรา 17 ต้องเป็นของผู้อื่นที่ตนเองไม่มีกรรมสิทธิ์ในตัวทรัพย์นั้นด้วยเลย ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ตัดสินไว้เป็นบรรทัดฐาน

ฎีกาที่ 5364/2536 ผู้เสียหายกับจำเลยเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมายมีบุตรด้วยกัน 5 คนแยกกัน

อยู่มาเป็นเวลา 10 ปีเศษแต่ยังมิได้จดทะเบียนหย่า ตามวันเวลาเกิดเหตุมีคนร้ายวางเพลิงเผาบ้านของผู้เสียหายซึ่งผู้เสียหายอยู่อาศัยเป็นเหตุให้บ้านและเครื่องใช้ภายในบ้านได้รับความเสียหาย ซึ่งการวางเพลิงเผาทรัพย์ที่ผู้เสียหายมีส่วนเป็นเจ้าของร่วมกับจำเลย เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 218(1) หรือไม่ ศาลฎีกาเห็นว่าบทบัญญัติ มาตรา 218 เป็นเหตุจนกรณีของมาตรา 217 โดยมาตรา 218 บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดต่อทรัพย์ที่ระบุไว้ในมาตรา 218(1) ถึง (6) ต้องได้รับโทษหนักขึ้น ดังนั้นการกระทำอันมิได้เป็นความผิดตามมาตรา 217 แม้กระทำความผิดต่อทรัพย์ที่ระบุในมาตรา 218 ผู้กระทำความผิดไม่มีความผิดเช่นกันเมื่อมาตรา 217 บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าการวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่นเป็นความผิด ไม่มี ข้อความว่า “หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย” ก็เป็นความผิดแล้ว จะตีความคำว่า “ทรัพย์ของผู้อื่น” ให้รวมถึงทรัพย์ที่ผู้อื่นมีส่วนเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยดังที่โจทก์ฎีกาย่อมมิได้ เพราะการตีความบทกฎหมายที่มีโทษทางอาญาจะต้องตีความโดยเคร่งครัด จะขยายความออกไปถึงกรณีที่ไม่ได้ระบุไว้ในตัวบทโดยชัดแจ้งเพื่อให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยย่อมมิได้เพราะขัดต่อหลักความรับผิดชอบบุคคลในทางอาญาดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 2

ฎีกาที่ 5710/2541 บ้านที่จำเลยจุดไฟเผาจนเกิดเพลิงไหม้บ้าน จำเลยเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย จำเลยย่อมไม่มีความผิดตามมาตรา 217 และ 218 เพราะการตีความบทกฎหมายที่มีโทษทางอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด มิให้เป็นผลร้ายต่อจำเลยหรือผู้ต้องหาได้

ในส่วนที่ศาลตัดสินว่าเป็นความผิด ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ ซึ่งมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

การที่สามีภรรยาเผาทรัพย์ที่เป็นสินสมรสจะไม่มีผิดตามตามมาตรา 217 และมาตรา 218 แต่ถึงอย่างไรก็ต้องพึงระวังด้วยว่าทรัพย์สินระหว่างสามีภรณานั้น มีทั้งที่เป็นสินสมรสและสินส่วนตัว หากสามีเผาบ้านที่เป็นสินสมรสแต่ทรัพย์สินภายในบ้านมีสินส่วนตัวของภรรยาอยู่ สามีก็มีความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ผู้อื่นตามมาตรา 217 ได้ และหากว่าการวางเพลิงเผาทรัพย์เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตหรือ

ได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นถึงประหารชีวิต ตามมาตรา 224 ซึ่งเป็นบทหนัก

“มาตรา 224 ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา 217 มาตรา 218 มาตรา 221 หรือมาตรา 222 เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี”

ฎีกาที่ 501/2498 จำเลยจุดไฟเผารถยนต์ของนายขาวที่จอดอยู่ นายดำนอนในรถ ถูกไฟลวกตามร่างกาย รุงขึ้นนายดำตาย จำเลยมีความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต

ฎีกานี้ จำเลยไม่มีเจตนาฆ่านายดำผู้ตาย จึงไม่มีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตามมาตรา 288 แต่การที่นายดำตาย เป็นผลกรรมตายย่อมเกิดขึ้นได้ จึงมีความผิดตามมาตรา 224 (สถิต โพธิ์, 2553)

ในทางกลับกัน หากทรัพย์ที่เผานั้นมีราคาล็กน้อย และการกระทำนั้นไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นผู้วางเพลิงเผาทรัพย์นั้นจะได้รับโทษน้อยลงตามมาตรา 223

“มาตรา 223 ความผิดดังกล่าวในมาตรา 217 มาตรา 218 มาตรา 220 มาตรา 221 หรือมาตรา 222 นั้น ถ้าทรัพย์ที่เป็นอันตราย หรือน่าจะเป็นอันตรายเป็นทรัพย์ที่มีราคาล็กน้อย และการกระทำนั้นไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

การจะได้รับโทษน้อยลงตามมาตรา 223 จะต้องเป็นกรณีที่ประการที่หนึ่งทรัพย์สินที่ถูกเผาไหม้มีราคาล็กน้อย และประการที่สองการวางเพลิงหรือการทำให้เกิดเพลิงไหม้นั้น ไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น คือต้องครอบงำประกอบสองประการนี้ หากขาดเพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ก็ต้องรับผิดตามบทบัญญัตินั้นๆ

ซึ่งการจะพิจารณาว่าราคทรัพย์มากหรือน้อยตามมาตรานี้ต้องมีมูลค่าเท่าไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล

ในการวินิจฉัย ซึ่งมีตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ตัดสินว่าทรัพย์ที่เผานั้นมีราคาล็กน้อย

ฎีกาที่ 81/2501 วางเพลิงเผากระท่อมสำหรับพักในฤดูหนาว แต่กระท่อมมีราคาล็กเพียง 413 บาทและไม่เป็นเหตุใกล้ต่อกันอันตรายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด อีกทั้งไฟที่เกิดขึ้นนั้นก็ไม่อาจลุกลามไปถึงทรัพย์อื่นเพราะตั้งอยู่โดดเดี่ยวกลางทุ่งนา จึงควรมีโทษเบา โดยมีโทษฐานทำให้เสียทรัพย์ให้จำคุกไว้ 1 ปี 6 เดือน

ฎีกาที่ 722/2545 ประชูปบ้านซึ่งทำด้วยไม้มะค่าและต้นไม้ประดับ คิดเป็นเงินประมาณ 5,000 บาท ถือได้ว่าเป็นทรัพย์ที่มีราคาล็กน้อย จำเลยมีความผิดตามมาตรา 218(1) ประกอบมาตรา 223 ลงโทษตามมาตรา 223 ให้จำคุก 2 ปี และปรับ 6,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 1 ปี และปรับ 3,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 3 ปี และคุมความประพฤติจำเลยไว้ 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟัง โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติปีละ 3 ครั้ง ตามเงื่อนไข และกำหนดระยะเวลาที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรกำหนด ให้จำเลยละเว้นการประพฤติได้อันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดทำนองนี้อีก กับให้จำเลยกระทำความผิดบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควรมีกำหนด 30 ชั่วโมง ของกลางให้รับ

นอกจากนี้แล้วแม้การวางเพลิงเผาทรัพย์ของตนเอง จะไม่มีความผิดตามมาตรา 217 และ มาตรา 218 แต่หากการเผาไหม้ก่อให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้เป็นของตนเอง หากน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือน่าจะเป็นอันตรายแก่ทรัพย์ของผู้อื่น ผู้กระทำให้เกิดเพลิงไหม้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาทตามมาตรา 220 วรคแรก

“มาตรา 220 ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์ของผู้อื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในมาตรา 218 ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 218”

แต่หากเกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินของผู้อื่นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 218 มาตรา 220 วรรคท้ายบัญญัติให้ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษตามมาตรา 218 ซึ่งเป็นการบัญญัติให้ระวางโทษเท่ากับโทษทรัพย์สินของผู้ตนโดยเจตนา แม้เจตนาทำให้เกิดเพลิงไหม้นั้น จะไม่ได้เจตนาทำให้ทรัพย์สินของผู้ตนเกิดเพลิงไหม้ก็ตาม

ตัวอย่างเช่น หากนายแดงจำเลยเผาบ้านของตนเองกลางทุ่งนาของตนเอง แล้วไฟไหม้ลุกลามไปไหม้ทรัพย์สินของคนอื่น นายแดงไม่มีความผิดทางอาญา แต่ทั้งนี้บ้านของนายแดงต้องตั้งอยู่ห่างจากทางไม่น้อยกว่า 500 เมตร ด้วยเพราะการเผาบ้านของนายแดงทำให้เกิดควันอันทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถได้ อันเป็นความผิดตามมาตรา 130 แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก ที่บัญญัติไว้ว่า

“ห้ามมิให้ผู้ใดเผา หรือกระทำความผิดด้วยประการใดๆ ภายในระยะห้าร้อยเมตรจากทางเดินรถ เป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถนั้น”

กฎหมายมาตรา 130 นี้เป็นบทบัญญัติเพื่อความปลอดภัย ความผิดนี้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทตามมาตรา 152 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (พ.ต.อ.หญิง นัยนา เกติวิชัย, 2548 : 201)

แต่หากบ้านของนายแดงมีบ้านของคนอื่นปลูกไว้อยู่ใกล้บ้านของนายแดง หรือมีรถยนต์ของคนอื่นจอดอยู่ใกล้บริเวณบ้านของนายแดง เมื่อนายแดงเผาบ้านของตนเองแล้วเพลิงไหม้ลามไปไหม้ติดบ้านของคนอื่น หรือรถยนต์ของคนอื่นได้เพราะบริเวณนั้นมีหญ้าขึ้นรก หรือวันนี้มีลมพัดแรง แต่มีชาวบ้านมาช่วยกันดับไฟไว้ทัน ไฟจึงไม่ลามมาไหม้บ้านของคนอื่นหรือรถยนต์ที่จอดอยู่ ณ นั้น เช่นนี้ นายแดงมีความผิดตามมาตรา 220 ได้ แม้ว่าเพลิงไหม้นั้นจะไม่ลุกลามไปไหม้บ้านและรถยนต์ก็ตาม ศาสตราจารย์จิตติ

ติงศภัทย์ (จิตติ ติงศภัทย์, 2548) อธิบายไว้ว่า เพราะกฎหมายบัญญัติไว้ว่า “น่าจะ” คือ ขอให้หากว่ามันลุกลามแล้วต้องเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น “อันตรายแก่บุคคลอื่น” หมายถึง อันตรายแก่กายหรือจิตใจที่มีความผิดตามตามมาตรา 220 วรรคแรกแล้ว

การบรรยายฟ้องโจทก์จะต้องบรรยายให้เห็นว่าบ้านของตนตั้งอยู่ใกล้ไกลจากบ้านของนายแดงจำเลยเท่าไร วันเกิดเหตุมีทิศทางลมที่จะพัดมาทางบ้านของโจทก์หรือไม่อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องที่โจทก์จะต้องบรรยายฟ้องให้ศาลเห็นว่า แม้ไฟไม่ลามมาไหม้บ้านของโจทก์ แต่ทิศทางลมสภาพแวดล้อมมันน่าจะทำให้ไฟลุกลามมาไหม้บ้านโจทก์ได้ ศาลก็พิพากษาให้นายแดงจำเลยต้องรับผิดตามมาตรา 220 ได้ แต่หากไม่บรรยายฟ้องให้ศาลเห็นว่ามันน่าจะลุกลามมาไหม้บ้านของโจทก์แล้ว ศาลจะพิพากษาให้จำเลยมีความผิดไม่ได้

ฎีกาที่ 590 /2536 บ้านเกิดเหตุเพลิงไหม้อยู่ห่างจากบ้านของผู้อื่น 15 เมตร และไม่ปรากฏว่าเปลวเพลิงได้ลุกลามไปทางบ้านของผู้อื่น เมื่อฝ่ายโจทก์ไม่นำสืบให้ศาลเห็นว่าการวางเพลิงบ้านหลังนี้ น่าจะเป็นอันตรายแก่บ้านของผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียงใกล้เคียงว่าทิศทางลมเปลวเพลิงน่าจะลามไปถึงบ้านผู้อื่นอย่างไรไม่ จำเลยย่อมไม่ผิดตามมาตรา 220

ความผิดทางอาญาตามหลักแล้วจะลงโทษเฉพาะผู้กระทำความผิด และผู้พยายามกระทำความผิด ส่วนการเตรียมการที่จะกระทำความผิด ไม่มีการลงโทษ แต่ความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์สิน หากเกิดขึ้นแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตร่างกายทรัพย์สินจำนวนมาก จึงได้บัญญัติลงโทษแก่ผู้เตรียมการเพื่อกระทำความผิดในการวางเพลิงเผาทรัพย์สินไว้ในมาตรา 219 อันเป็นข้อแตกต่างจากความผิดอื่นๆ ในประมวลกฎหมายอาญาที่จะกำหนดการลงโทษเฉพาะการกระทำความผิดสำเร็จ และการพยายามกระทำความผิดเท่านั้น นอกนั้นแล้วจะพบการกำหนดลงโทษขั้นเตรียมการเฉพาะในความผิด ลักษณะ 1 หมวด 1 ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หมวด 2 ความผิดต่อความ

มั่นคงของรัฐบาลในราชอาณาจักร และหมวด 3 ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐบาลนอกราชอาณาจักรเท่านั้น

ซึ่งมาตรา 219 บัญญัติลงโทษแก่ผู้เตรียมการวางเพลิงเผาทรัพย์ให้ต้องรับโทษเช่นเดียวกับผู้พยายามกระทำความผิดนั้นๆ คือให้ต้องรับโทษสองในสามส่วนของ การกระทำความผิด

“มาตรา 219 ผู้ใดเตรียมเพื่อกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา 217 หรือมาตรา 218 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับพยายามกระทำความผิดนั้นๆ”

ฎีกาที่ 557/2474 จำเลยใช้ให้ลูกจ้างเปิดน้ำมันก๊าด 10 ปี๊บ แล้วให้จำเลยเอาผ้าห่มยัดใส่ในปี๊บที่เปิดนำไปตั้งหลังเรือนของผู้อื่นที่อยู่ติดกับเรือนของจำเลย แล้วให้ ส. คอยดูคนที่ถนนพอชนน้ำมันได้ 3 ปี๊บ ส. แก่กลับบอกว่า ตำรวจมา จำเลยจึงสั่งให้ลูกจ้างเลิกและชนน้ำมันกลับไปตามเดิม ต่อมาอีกสองสามวัน จำเลยทำเช่นเดียวกันอีก ส. ก็กลับบอกว่าตำรวจมาอีก จำเลยก็ชนน้ำมันกลับอย่างเดิม ดังนี้ ถือว่าจำเลยเป็นเพียงเตรียมการจะวางเพลิงเผาทรัพย์ ยังไม่มีความผิดฐานพยายาม ด้วยเหตุใกล้ชิดอันจะก่อให้เกิดเป็นไฟยังไม่ขึ้น คงเป็นความผิดเตรียมการวางเพลิงเผาทรัพย์ จึงให้ยกข้อหาโจทก์ แต่ให้เรียกประกันทานบนจำเลย (โทษในปี พ.ศ. 2474)

ที่เป็นความผิดเลยขึ้นเตรียมการแล้ว จนเป็นชั้นพยายามกระทำความผิด

ฎีกาที่ 204/2475 จำเลยราดน้ำมันเบนซินบนเครื่องใช้ในห้องจนเปียกโชกด้วยเจตนาจะวางเพลิงเผา ชาวบ้านได้กลิ่นน้ำมันจึงร้องเอะอะ แล้วได้พังประตูห้องจำเลยพบกระป๋องน้ำมันเบนซินและไม้ขีดไฟในกระเป๋าสีเสื้อที่แขวนอยู่ในห้องชั้นล่าง จำเลยมีความผิดฐานพยายามวางเพลิง

ฎีกาที่ 2829/2532 เครื่องเรือนถูกไฟลุกไหม้ แต่ฝาผนังบ้านมีเพียงรอยไหม้เขม่าดำ ไม่มีไฟลุกไหม้ ยังไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดสำเร็จ เป็นเพียงพยายามวางเพลิงเผาโรงเรือน ลงโทษจำคุก 4 ปี ลดโทษกึ่งหนึ่งคงจำคุก 2 ปี

เห็นได้ว่าฎีกาที่ 204/2475 จำเลยเพียงแต่ชนน้ำมันมาตั้งไว้ จึงเป็นการเตรียมการ ส่วนฎีกาที่ 204/2475

และฎีกาที่ 2829/2532 มีการราดน้ำมันลงพื้นห้องแล้ว แต่ยังไม่จุดไฟให้เกิดเพลิงไหม้ หรือมีการจุดไฟเกิดเพลิงไหม้แล้ว แต่ตัวบ้านมีเพียงรอยไหม้เขม่าดำ ไม่มีเพลิงลุกไหม้ตัวบ้านไม่เกิดเปลวเพลิงไหม้บ้าน จึงเป็นความผิดชั้นพยายามเท่านั้น (ตามฎีกา 2829/2532 โจทก์ฟ้องให้ลงโทษตามมาตรา 218 มิได้ขอให้ลงโทษตามมาตรา 217)

การกระทำเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์หรือก่อให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ เป็นการกระทำที่เกิดจากเจตนาจะให้เกิดเพลิงไหม้ ซึ่งความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนนี้ แม้การทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทอันเป็นการกระทำโดยไม่เจตนาแต่เป็นการขาดความระมัดระวัง หากทำให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหายหรือน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่น ก็ต้องรับโทษในความประมาทนั้นของตนตามมาตรา 225

“มาตรา 225 ผู้ใด กระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหาย หรือการกระทำโดยประมาทนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ฎีกาที่ 2090/2526 ก่อนที่จำเลยจะจุดไฟเผาสวนของจำเลยเอง จำเลยได้ถางต้นไม้เพื่อถางไฟไม่ให้ไฟลุกลามสวนของผู้อื่น จำเลยมิได้ตรวจตราและดับไฟที่จุดเผาสวนปล่อยให้ไฟลุกลามไหม้จนเป็นเหตุให้อีก 3 - 4 วันไฟได้ลุกลามจากขอนไม้ไปไหม้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำโดยประมาทและเป็นเหตุให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหาย มีความผิดตามมาตรา 225

ฎีกาที่ 145/2539 ลูกจ้างของจำเลยจุดไฟเผากองไม้ในที่ดินของจำเลย โดยจำเลยเป็นผู้สั่งการอย่างใกล้ชิด ถือว่าจำเลยร่วมจุดไฟเผากองไม้ด้วย ซึ่งขณะนั้นเป็นช่วงต้นย่างพาราผลัดใบ มีใบไม้ร่วงหล่นตามพื้นดินในสวนและมีลมพัดแรง การทำทางกันไฟไว้กว้างเพียง 1 ช่วงแขน จึงไม่อาจกันไม่ให้ไฟลุกลามไปติดที่ข้างเคียงได้ ไฟจึงลุกลามไหม้ต้นยางพาราของโจทก์ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหาย จำเลยมีความผิดตามมาตรา 225

ลงโทษจำคุก 2 ปี และปรับ 5,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 3 ปี

การกระทำโดยประมาท หากไม่มีบุคคลอื่นได้รับอันตรายต่อชีวิต จำคุกไม่เกิน 3 ปี ซึ่งโทษจะน้อยกว่ามาตรา 217 และมาตรา 218 เพราะกรณีนี้ไม่ได้มีเจตนากระทำความผิด ไม่มีเจตนาประสังครายแก่ทรัพย์สินของผู้อื่น แต่เหตุเกิดขึ้นด้วยการขาดความระมัดระวังเท่านั้น

บางกรณีผู้กระทำความผิดมีความผิดทั้งการกระทำโดยเจตนาและการกระทำโดยประมาทตามมาตรา 220 และมาตรา 225 ได้ อันเป็นการกระทำความผิดเดียวกันผิดกฎหมายหลายบท ซึ่งกรณีนี้หากโจทก์ได้ฟ้องจำเลยต่อศาลโดยขอให้ศาลลงโทษจำเลยทั้งสองความผิด และในการพิจารณาของศาลได้ข้อเท็จจริงดังที่โจทก์ฟ้อง ศาลจะพิพากษาให้จำเลยมีความผิดทั้งสองความผิดก็ได้ แต่จะลงโทษจำเลยเฉพาะบทหนักอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท มาตรา 90 เท่านั้น

ฎีกาที่ 2190/2531 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามมาตรา 220 และมาตรา 225

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองจุดไฟเผาไม้ในที่ดินของจำเลยทั้งสอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่ทรัพย์สินของผู้อื่น กับมิได้เตรียมป้องกันมิให้เพลิงไหม้ลุกลามไปไหม้สวนยางพาราข้างเคียงของผู้เสียหาย จำเลยเพียงใช้ไม้ดีไฟให้ดับเท่านั้นไม่เป็นการระมัดระวังอย่างเพียงพอ เมื่อดับไฟไม่ได้และไฟได้ลุกลามไปไหม้สวนยางพาราของผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นความผิดดังที่โจทก์ฟ้องตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 220 วรรคแรก และมาตรา 225 ประกอบด้วยมาตรา 83 ให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามมาตรา 220 วรรคแรก ซึ่งเป็นบทหนักจำคุกคนละ 2 ปี

ในสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดวางเพลิงเผาทรัพย์สินไว้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะสหราชอาณาจักรนั้น มีบทบัญญัติลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์สินไว้ในกฎหมายอาญาคriminal Damage Act ปี ค.ศ. 1971 (Criminal Damage Act 1971 - CHAPTER 48)

1 Destroying or damaging property

(1) A person who without lawful excuse destroys or damages any property belonging to another intending to destroy or damage any such property or being reckless as to whether any such property would be destroyed or damaged shall be guilty of an offence.

(2) A person who without lawful excuse destroys or damages any property, whether belonging to himself or another—

(a) intending to destroy or damage any property or being reckless as to whether any property would be destroyed or damaged; and

(b) intending by the destruction or damage to endanger the life of another or being reckless as to whether the life of another would be thereby endangered; shall be guilty of an offence.

(3) An offence committed under this section by destroying or damaging property by fire shall be charged as arson.

(ที่มา extracted from the UK Statute Law Database (SLD), Office of Public Sector Information website www.opsi.gov.uk.)

เมื่อนำมาแปลความหมายได้ว่า

กฎหมายอาญา ความเสียหาย ปี ค.ศ. 1971

1971 ตอนที่ 1

บุคคลผู้ใดที่ไม่ได้มีเหตุจงใจตามกฎหมาย กระทำการทำลาย หรือก่อความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินใดๆ ที่เป็นของผู้อื่น มีเจตนาที่จะทำลาย หรือสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินเหล่านั้น หรือประมาทเลินเล่อจนก่อให้เกิดทรัพย์สินเหล่านั้นเกิดความเสียหาย มีความผิดตามกฎหมายนี้

หากความเสียหายเกิดจากการวางเพลิง ความผิดนี้จัดอยู่ในหมวดวางเพลิง กฎหมายอาญา ความเสียหาย ปี ค.ศ. 1971

ตอนหนึ่ง (3)

ความเสียหายร้ายแรง ตอนที่ 1(2) กฎหมายอาญา
ความเสียหาย ปี ค.ศ. 1971

บุคคลผู้ใดที่ไม่ได้มีเหตุดเว้นตามกฎหมาย กระทำ
การทาลาย หรือก่อความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินใดๆ ไม่ว่า
จะเป็นของบุคคลนั้นหรือผู้อื่น

(ก) มีเจตนาที่จะทาลาย หรือสร้างความเสียหาย
แก่ทรัพย์สินใดๆ หรือประมาทเลินเล่อจนอาจก่อให้เกิดทรัพย์สิน
เหล่านั้นเกิดความเสียหาย และ

(ข) มีเจตนา โดยทาลายหรือก่อความเสียหาย เพื่อ
คุกคามชีวิตผู้อื่นให้ตกอยู่ในอันตราย หรือประมาทเลินเล่อ
ทำให้ชีวิตผู้อื่นอาจตกอยู่ในอันตราย มีความผิดตาม
กฎหมายนี้

วางเพลิง ตอนที่ 1(3) กฎหมายอาญา ความเสียหาย
ปี ค.ศ. 1971

ความผิดใดๆ ภายใต้กฎหมายนี้ที่ทรัพย์สินถูกทาลาย
หรือเสียหายจากเพลิง ให้มีความผิดฐานวางเพลิง ระวางโทษ
จำคุกตลอดชีวิต, หากไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต
ระวางโทษจำคุกหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความเสียหายร้ายแรงจากการวางเพลิง ระวางโทษ
จำคุกตลอดชีวิต

คดีตัวอย่างที่น่าสนใจ

รับสารภาพมีความผิดฐานวางเพลิงโดยเจตนา จำเลย
ราดเชื้อเพลิงผ่านช่องรับจดหมายของบ้านชายที่มีความ
สัมพันธ์กับภรรยาของจำเลย และจุดไฟ ทั้งนี้ได้กระทำการ
ตัดสายโทรศัพท์พร้อมด้วย จำเลยไม่ได้ก่อความเสียหาย
ให้แก่สาธารณะ และกระทำโดยตกอยู่ภายใต้ภาวะกดดัน
ตัดสินจำคุก 7 ปี

คดีฟ้องร้อง แมคคาร์ธ (2000)

จำเลยทำร้ายร่างกายอดีตคนรัก ราดเชื้อเพลิงรอบ
บริเวณบ้าน และจุดไฟก่อให้เกิดความเสียหายเล็กน้อย
จำเลยพยายามขัดขวางไม่ให้อดีตคนรักและบุตรชายของเธอ
ออกจากตัวบ้าน สารภาพผิด ตัดสินจำคุก 6 ปี

คดีฟ้องร้อง มานูเอล (2002)

ผู้ต้องขังฐานวางเพลิงโดยเจตนาทำอันตรายต่อชีวิต
วางเพลิงโดยประมาทโดยก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต และ
มีความผิดทางอาญา จำเลยดันพรมติดไฟผ่านช่องรับจดหมาย
ของห้องเช่าสองห้องขณะมีเมา เป็นเหตุให้ผู้อยู่อาศัย
รายหนึ่งได้รับบาดเจ็บร้ายแรง ลงโทษจำคุก 10 ปี และ 8 ปี
ควบกัน (ที่มาของคดีตัวอย่าง The Crown Prosecution
Service website: www.cps.gov.uk)

เห็นได้ว่าในสหราชอาณาจักรมีกฎหมายลงโทษแก่
ผู้เจตนาวางเพลิงเผาทรัพย์สิน และการกระทำโดยประมาท
จนเป็นเหตุที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินหรืออันตราย
ต่อบุคคลอื่น ซึ่งศาลได้พิพากษาให้ลงโทษค่อนข้างหนักด้วย
การจำคุกผู้กระทำความผิดเป็นเวลาหลายปี เนื่องจาก
ความผิดนี้เกี่ยวข้องกับภัยสาธารณะ อันมีลักษณะเหมือน
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 217, 218 และ 220 ของ
ประเทศไทย

ในสหรัฐอเมริกาที่มีการบัญญัติกฎหมายลงโทษแก่
ผู้กระทำความผิดวางเพลิงเผาทรัพย์สินและมีการกำหนดโทษที่สูง

81. Arson within special maritime and territorial
jurisdiction

Whoever, within the special maritime and
territorial jurisdiction of the United States, willfully
and maliciously sets fire to or burns any building,
structure or vessel, any machinery or building
materials or supplies, military or naval stores,
munitions of war, or any structural aids or appliances
for navigation or shipping, or attempts or conspires
to do such an act, shall be imprisoned for not more
than 25 years, fined the greater of the fine under this
title or the cost of repairing or replacing any property
that is damaged or destroyed, or both.

If the building be a dwelling or if the life of any
person be placed in jeopardy, he shall be fined under
this title or imprisoned for any term of years or for
life, or both.

(ที่มา US Code, Cornell University, Law School,
website: www.lawschool.cornell.edu)

เล่มที่ 18 ส่วนที่ 1 บทที่ 5 มาตรา 81

มาตรา 81 การวางเพลิงภายในเขตอำนาจตุลาการ

ผู้ใดก็ตาม ภายในเขตอำนาจน้ำพิเศษ และเขตอำนาจ
ตุลาการของสหรัฐฯ โดยมีเจตนา และประสงค์ร้าย จุดไฟหรือ
เผาอาคารใดๆ สิ่งปลูกสร้าง หรือ เรือ เครื่องจักรใดๆ หรือ
วัสดุก่อสร้าง หรือ พัสตุ หรือ โรงสรรพาวุธ ยุทโธปกรณ์ หรือ
สิ่งสนับสนุนใดๆ หรือเครื่องใช้ในการเดินเรือ หรือ ขนส่ง
ทางทะเล หรือพยายามหรือวางแผนเพื่อกระทำการดังกล่าว
ให้มีโทษจำคุกไม่เกิน 25 ปี ปรับตามค่าเสียหายสูงสุด
ตามกฎหมายนี้ หรือชดเชยค่าซ่อมแซม หรือทดแทนทรัพย์สิน
ใดๆ ที่ได้รับความเสียหายถูกทำลาย หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากอาคารมีผู้อยู่ภายใน หรือชีวิตของผู้ใดตกอยู่
ภายใต้อันตราย บุคคลนั้น ต้องรับโทษ รับตามกฎหมายนี้
หรือจำคุกตามความผิด หรือตลอดชีวิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

คดีตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกา

มิถุนายน 2009 นายเรย์มอน ลี ออยเลอร์ มือเพลิง
รัฐแคลิฟอร์เนีย ผู้ก่อให้เกิดไฟป่าในเขตแคลิฟอร์เนียใต้ได้รับ
การพิพากษาโทษประหารชีวิตฐานฆาตกรรมพนักงานดับเพลิง
5 นายที่เสียชีวิตขณะพยายามควบคุมเพลิงไม่ให้ลามสู่บ้านหลัง
หนึ่ง (ที่มา www.wikipedia.com)

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติลงโทษแก่ผู้กระทำความ
ผิดวางเพลิงเผาทรัพย์ การพยายามวางเพลิงเผาทรัพย์
และการเตรียมการวางเพลิงเผาทรัพย์เช่นเดียวกับ
ประเทศไทย นอกจากนี้ยังบัญญัติให้มีการชดเชยค่าเสียหายแก่
ผู้ได้รับความเสียหายไว้รวมในมาตราเดียวกันนี้ ซึ่งแตกต่าง
จากของประเทศไทยที่บัญญัติให้มีการชดเชยค่าเสียหายไว้
ในต่างหากในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ
2 ลักษณะ 5 มาตรา 420 ในเรื่องความรับผิดชอบละเมิดของ
บุคคล

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา
เห็นได้ว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตราย
ต่อประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวกับการทำให้เกิดเพลิงไหม้ สรุป
ได้ดังนี้

1. การลงโทษผู้กระทำ

1.1 กรณีเจตนาก่อให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สิน
ของบุคคลอื่นได้บัญญัติให้มีการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด
ไว้ 3 กรณีคือ

1.1.1 เมื่อกระทำความผิดสำเร็จแล้ว คือ
วางเพลิงเผาทรัพย์ ตามมาตรา 217 และมาตรา 218 ระวัง
โทษหนักถึงขั้นประหารชีวิต

1.1.2 พยายามวางเพลิงเผาทรัพย์ คือได้ลงมือ
กระทำความผิดแล้ว แต่เปลวเพลิงยังไม่ลุกไหม้ ระวังโทษ
สองในสามส่วนของการกระทำความผิด

1.1.3 เตรียมเพื่อกระทำการวางเพลิง
เผาทรัพย์ คือ ยังไม่ถึงขั้นพยายามกระทำความผิด แต่มีการ
เตรียมอุปกรณ์พร้อมที่จะจุดไฟ ระวังโทษสองในสามส่วน
ของการกระทำความผิดเช่นเดียวกับการพยายามกระทำ
ความผิด

1.2 กรณีก่อให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินของตนเอง
หรือวัตถุอื่นๆ แม้เป็นของตนเอง หรือไม่มีเจ้าของ แต่
เพลิงไหม้นั้นน่าจะนำไปก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของ
ผู้อื่น หรือน่าจะเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น แม้จะยังไม่เกิด
ความเสียหายก็มีความผิดแล้ว ต้องระวังโทษจำคุก

1.3 ไม่มีเจตนาก่อให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินของ
บุคคลอื่น แต่เพลิงไหม้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของ
บุคคลอื่น หรือน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น อันเป็น
การกระทำโดยประมาทเท่านั้น ต้องระวังโทษจำคุก

2. บทลงโทษ

ประเทศไทยบัญญัติให้ลงโทษผู้กระทำความผิดสูงถึง
ขั้นระวางโทษประหารชีวิตจนถึงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิด
ผู้พยายามกระทำความผิด ผู้เตรียมการ ผู้ประมาท และ
ยังลงโทษความผิดเกี่ยวกับฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา หรือทำร้าย

ผู้อื่น อันเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมาย
หลายบท

ส่วนในประเทศสหราชอาณาจักรและประเทศสหรัฐอเมริกาบัญญัติให้มีการลงโทษขั้นสูงถึงระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และจำคุกแก่ผู้กระทำความผิด ผู้พยายามกระทำความผิด ผู้เตรียมการ ผู้ประมาท เช่นเดียวกับประเทศไทย

จากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ความผิดเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาทรัพย์ เมื่อก่อให้เกิดขึ้นแล้ว ทำให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนจำนวนมาก เมื่อผู้กระทำความผิดได้ก่อให้เกิด หรือพยายาม หรือแม้ในขั้นเตรียมการที่จะทำซึ่งความผิดอื่น มิได้ระวางโทษไว้ แต่ในความผิดวางเพลิงเผาทรัพย์นี้กฎหมายได้ระวางโทษไว้ตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ทั้งชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน

เอกสารอ้างอิง

- จิตติ ดิงศรัทย์. (2548). **กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 1.** กรุงเทพฯ.
- นัยนา เกิดวิชัย. พ.ต.อ.หญิง. (2548). **คำอธิบายเรียงมาตราพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522.** พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม : นิตินัย.
- สถิต ไพเราะ. (2553). **มาตรา 218 วางเพลิงเผาทรัพย์,** สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2553 จาก <http://www.netithai.com/index.php?topic=422.0>
- ศรีทอง. (2550). **108 พันเก้าคดีอาญา (สัมมนากฎหมายอาญา).** กรุงเทพฯ: เอเชียติค.
- ที่มา extracted from the UK Statute Law Database (SLD), Office of Public Sector Information website www.opsi.gov.uk.
- (ที่มาของคดีตัวอย่าง The Crown Prosecution Service website: www.cps.gov.uk)
- (ที่มา US Code, Cornell University, Law School, website: www.lawschool.cornell.edu (www.wikipedia.com))